

ת"פ (קריות) 24934-04-24 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (קריות) 24934-04-24 - מדינת ישראל נ' פלונישלו קריות

ת"פ (קריות) 24934-04-24

מדינת ישראל

נגד

פלוני

בית משפט השלום בקריות

[17.11.2024]

כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית, בעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין); הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין; ותקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים התגורר הנאשם בבית הוריו. ביום 27.3.24 סמוך לשעה 00:30 שבר הנאשם את שולחן הסלון בבית הוריו והפך כסאות וזאת ללא כל סיבה ברורה ובעודו תחת השפעת אלכוהול. כן איים על אמו, ילידת 1949, באומרו: "בואנה אני אשרוף לך את הבית אני אהרוג את הבנות שלך". בהמשך, אחז בידה, הוציאה מחוץ לבית, נעל את הדלת ומנע ממנה להיכנס חרף בקשתה, עד שנאלצה ללון אצל בתה.

כתב האישום מפרט אירוע נוסף מיום 2.4.24 במהלכו שאלה האם את הנאשם בנוגע לעבודתו ומקום הימצאו והוא בתגובה איים עליה באומרו: "אני אשרוף לך את כל הבית אני אגמור על הבנות המיליונרים שלכם" (כך במקור - י"ט) והפך כסאות בבית. האם התקשרה לבתה וביקשה שתזמין משטרה. עם הגעת שני שוטרים לבית המשפחה התנגד הנאשם למעצר, דחף את אחד השוטרים ותפס את האחר בצווארו.

חוות דעת פסיכיאטרית

2. בעניינו של הנאשם התקבלה חוות דעת פסיכיאטרית. מטעמים של צנעת הפרט לא ארחיב ובתמצית ייאמר כי הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית מביקורת קודמות וצו הסתכלות ובעבר אובחן כלוקה בחרדה ובשינויים במצב הרוח, מצב שאינו עולה כדי מחלה נפשית במובן המשפטי. בבדיקה הנוכחית לא התגלו סימני פסיכופתולוגיה מג'ורית ועל פי ממצאי הבדיקה והחומר הרפואי הרושם היה שמדובר בהפרעה מנטלית והתנהגותית על רקע שימוש בחומרים פסיכואקטיביים והפרעת אישיות דיסוציאלית. בסיכום צוין כי הנאשם אינו שרוי במצבי פסיכויט ונמצא כשיר לעמוד לדין ולשאת את עונשו.

תסקיר שירות המבחן

3. שירות המבחן הגיש תסקיר בו פורטו בהרחבה נסיבות חייו של הנאשם וגם כאן לא ארחיב בדברים. בתמצית ייאמר כי הנאשם כבן 43, רווק, אינו עובד ומתקיים מקצבת נכות. טרם מעצרו התגורר בבית הוריו ובעבר עבד כשליח. מדוח פסיכיאטרי מיום 2.7.24 עלה כי הוא אובחן עם הפרעה דו קוטבית וברקע הפרעה פסיכוטית משנת 2018 (הערה: לא הובהר מקור הדוח והוא לא הוגש לעיוני וכאמור בחו"ד הפסיכיאטרית צוין אחרת). כן צוין שבשנים האחרונות טופל הנאשם תרופתית בנוגדי דיכאון ומצוי במעקב פסיכיאטרי. בעבר השתלב במסגרת לגמילה מסמים וציין כי מגיל 24 הוא נוהג להשתמש בחומרים ממכרים, אך מספר בדיקות שמסר בשירות המבחן נמצאו נקיות משרידי סם (למעט חומרים אותם הוא נוטל כתרופה). ביחס לביצוע העבירות קיבל הנאשם אחריות חלקית למעשיו, השליך את התנהגותו על השפעת האלכוהול ומצבו הנפשי הירוד והתקשה לבחון באופן ביקורתי את התנהלותו. כן הפחית מחומרת מעשיו ושלל שימוש באלומות (הערה: בפתח טיעוני הצדדים לעונש הבהיר הסנגור שאין בגרסת הנאשם בפני שירות המבחן משום הכחשה של האירוע). משיחה עם המתלוננת התרשם קצין המבחן מעמדה מגוננת ויחס מצמצם. כן מסרה האם שאינה חוששת ממנו. הנאשם לא הביע מוטיבציה להעמקת הליך האבחון ביחידה לטיפול בהתמכרויות, אותו ראה קצין המבחן כהכרחי, וצוין כי קיימת רמת הסיכון גבוהה להישנות עבירות בחומרה בינונית. לסיכום הומלץ על ענישה מוחשית באמצעות מאסר בפועל.
- טיעוני הצדדים לעונש והראיות
4. המתלוננת - אמו של הנאשם, העידה לעונש מטעם ההגנה. האם תארה את מצבה הבריאותי ואת צרכיו הרפואיים של בעלה. סיפרה כי בנה הוא ילד טוב וכי היא זקוקה לעזרתו. כן תארה שאינו נוהג כלפיה באלומות מלבד אירוע אחד בו זרק חפצים בבית והיא התקשרה למשטרה על מנת שיקבל טיפול. בסיום ביקשה האם שבנה ישוחרר (ממעצר בית).
5. אחות הנאשם העידה אף היא מטעם ההגנה. האחות תארה את מצבה המורכב של המשפחה, ציינה כי הוריה זקוקים לסיוע הנאשם וביקשה להקל בעונשו. כן תארה שכיום הוא מודע לחומרת מעשיו ומבקש לשוב לחיים נורמטיביים.
6. ב"כ המאשימה הגיש טיעון כתוב והשלימו על פה. הודגשו הערכים המוגנים שנפגעו, חומרת העבירות והוצגה פסיקה. נטען למתחם ענישה הנע בין 8-20 חודשי מאסר בפועל וביחס לעונש הקונקרטי עתרה המאשימה לעונש מאסר למשך 10 חודשים וענישה נלווית.

7. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה וטען כי מדובר בעבירות ברף חומרה נמוך בגין יש לקבוע מתחם ענישה הנע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. הסנגור הדגיש כי האלימות התבטאה באחיזת ידה של האם והוצאתה מהבית והאיומים נבעו בשל מצוקה נפשית ולא גרמו לבהלה בליבן של אחיותיו, ולראיה הן משמשות כמפקחות כיום. צוין כי הנאשם שולב בקבוצה טיפולית, הוא היה עצור ממש במשך כשלושה שבועות ומזה כחצי שנה שוהה בתנאי מעצר בית מלא. כן הפנה הסנגור לעמדת בנות המשפחה וביקש להביאה בחשבון. ביחס לתסקיר שירות המבחן נטען כי מסקנותיו אינן מתיישבות עם שיתוף הפעולה וההרתעה שיצר ההליך הפלילי וברמה האופרטיבית עתר הסנגור להסתפק בענישה צופה פני עתיד ואף בשילוב צו מבחן או של"צ.

8. הנאשם בדברו האחרון הביע צער וחרטה על מעשיו, ציין שאינו אדם אלים וכי הוא מודע לטעותו ואינו משתמש עוד בסמים. כן תאר את מצוקתו בשל מעצר הבית הממושך.

דיון והכרעה

קביעת מתחם הענישה

9. הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשם הם שלווה נפשה וביטחונה של המתלוננת - אמו, כמו גם פגיעה בתא המשפחתי. במקרה זה מדובר בפגיעה בעוצמה נמוכה יחסית בערכים המוגנים, וזאת לאור סוג ועוצמת האלימות שהופעלה, אם כי אין להקל ראש בטיבו של האיום ובהשפעת האירוע על המתלוננת לאור גילה. במקרה זה נפגע ערך נוסף והוא שלטון החוק ויכולתם של השוטרים למלא את תפקידם ללא מורא, ולאור אופי המעשים הפגיעה היא במדרג שאינו קל.

10. בבחינת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירות דומה שאין חולק שמדובר בהתפרצות ספונטנית ולא מתוכננת ואולם אין בכך כדי להפחית מחומרת האירוע, במיוחד כשמדובר במעשים שבוצעו בשני מועדים ותחת השפעת משקאות משכרים. האלימות כלפי האם התבטאה באחיזה בידה והוצאתה מביתה ועל אף שלא נגרמו לה חבלות ושהאלימות במדרג חומרה נמוך, יש להביא בחשבון את הכיעור שבהוצאת האם המבוגרת מביתה ואילוצה ללון מחוץ לבית. כן יש להביא בחשבון את האלימות כלפי הרכוש. יש להניח שהאירוע גרם לבהלה בליבה של האם וערער את תחושת הביטחון שלה בביתה-מבצרה. כן אדגיש שהאיומים היו בוטים ומפחידים אולם בנקודה זו הבאתי בחשבון את טענת ההגנה לפיה אחיותיו של הנאשם (שהן מושא האיומים), משמשות כיום כחלק ממערך הפיקוח עליו בתקופת מעצר הבית ויש לראות אפוא את הדברים על רקע זה. לכך יש להוסיף את התנהגות הנאשם עם הגעת השוטרים לבית האם עת התנגד למעצר, דחף שוטר ותפס שוטר נוסף בצווארו. נקודה נוספת הראויה להתייחסות היא מצבו הנפשי וההתמכרות. על בסיס הנתונים שהובאו בחוות הדעת הפסיכיאטרית ניתן להניח ברמת ההוכחה הנדרשת (מאזן הסתברויות) שהמעשים נבעו במידה מסוימת ממצבו הנפשי בשילוב התמכרותו לסמים וצריכת אלכוהול, ועל אף שאין מחלוקת שהוא כשיר לעמוד לדין, יש להביא נתון זה בחשבון במידה מסוימת. עם זאת, ראוי להדגיש כי עיקר ההתייחסות לנתון זה תהא בתוך המתחם ולא לעצם קביעתו.

11. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות בהן הורשע הנאשם מגוונת ובעלת מנעד רחב של ענישה והכל תלוי בנסיבות המקרה והנאשם. להמחשה, אפנה למקרים הבאים, בשינויים המחויבים: רע"פ 3210/19 פלוני נ' מדינת ישראל (12.5.2019), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בשלוש עבירות איומים כלפי אמו, הפרת הוראה חוקית והפרת צו בית משפט ונידון ל-45 ימי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; ת"פ 17052-04-22 מדינת ישראל נ' גרבאן (19.9.2022), בו נידון עניינו של נאשם שדרש מאמו כסף על רקע שימוש בחומרים ממכרים ומשסירבה הכה בפניה וגרם לה לשטף דם ולנפיחות בשפה. באירוע נוסף אחז במקל מטאטא וכיוון אותו לעבר המתלוננת כמי שמבקש להכותה. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה נע בין מאסר בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם 10 חודשי מאסר; ת"פ 53915-10-23 מדינת ישראל נ' טארק מיעארי (3.1.2024), בו הורשע נאשם בעבירות איומים, תקיפה סתם, הפרת הוראה חוקית והפרעה לשוטר בכך שלאחר ויכוח עם אמו איים על אחיו, דחף את אמו, הפר צו שאסר עליו להתקרב למקום, התנגד למעצר וניסה להימלט מהשוטרים. נקבע כי מתחם הענישה נע בין עונש מאסר קצר שניתן לשאת בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשם הוטלו חמישה חודשי מאסר בפועל; ת"פ (קריית) 46380-07-24 מדינת ישראל נ' כהן (27.10.2024), בו הורשע הנאשם בעבירת הפרעה לשוטר, איומים ותקיפה סתם כלפי בני משפחתו על רקע דרישת כסף ונידון לארבעה חודשי מאסר בפועל והפעלת מאסר מותנה (כך שסה"כ הוטלו עליו שישה חודשי מאסר בפועל); ת"פ 60821-02-23 מדינת ישראל נ' פרץ (14.5.2023), בו הורשע נאשם בעבירות של דרישת נכס באיומים ותקיפה, בכך שדרש מאביו כסף לרכישת סמים תוך שאיים עליו שירביץ לו. משסרב האב, דרך עליו הנאשם וכן תקף את אמו במספר מכות אגרופ בגבה. נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות לבין 15 חודשי מאסר; ת"פ (קריית) 18114-07-24 מדינת ישראל נ' כפיר פרץ (29.10.2024), בו הורשע נאשם בשתי עבירות תקיפה סתם כלפי אמו ואחותו ואיומים, ונידון לחמישה חודשי מאסר בפועל והפעלת מאסר מותנה (כך שסה"כ הוטלו עליו 8 חודשי מאסר בפועל). הנאשם בעט ברגליו של בנות המשפחה, דרש כסף לרכישת סמים ואיים שירביץ להן. נקבע מתחם ענישה הנע בין מאסר מותנה לבין 12 חודשי מאסר.
12. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא עניינו, בנסיבות ביצוען, נע בין מאסר מותנה ועד 12 חודשי מאסר בפועל.
- קביעת עונשו של הנאשם
13. לצורך קביעת עונשו של הנאשם הבאתי בחשבון את גילו (כבן 43) ואת העובדה שקיבל אחריות למעשיו וחסך בכך את עדות המתלוננת - אמו ואחיותיו. כן ראיתי בכך ביטוי לחרטה ולהפנמת הפסול והתרשמתי מדבריו בפני כי הוא מודע לחומרת מעשיו, מצטער עליהם ומבקש שינוי. כן הבאתי בחשבון את מצבו הנפשי כמשתקף מחוות הדעת הפסיכיאטרית, לצד הממצאים שנקבעו בבדיקות קודמות. אכן, הנאשם כשיר לעמוד לדין ואולם דומה שמצבו תרם במידה מסוימת לביצוע העבירות.
14. נתון נוסף המצדיק התייחסות הוא עמדת האם - המתלוננת. האם התייצבה לכל הדיונים וניכר שהיא מצרה על הגשת התלונה וזאת על רקע התמשכות ההליכים בעוד הנאשם שוהה בתנאים מגבילים. כן יינתן משקל לעמדת האחות (מושא האיום). עם זאת, מטבע הדברים אין ליתן לכך משקל מכריע (ראו בהשוואה: ע"פ 2455-09-11 פלוראה נ' מדינת ישראל (7.12.2011)).

15. לחומרה יש להביא בחשבון את עברו הפלילי של הנאשם הכולל עבירת אלימות כלפי בת זוג בשנת 2019. אמנם צוין שהוטל על הנאשם במקרה זה מאסר למשך חודש אך ככל הנראה מדובר בתקופת המעצר שכן הוטל במקרה זה גם צו של"צ שאינו אפשרי במקרה של מאסר, ויש לראות אפוא את גזר הדין כמבכר את סיכויי השיקום. לחומרה יש להביא בחשבון גם את התרשמות שירות המבחן. קצין המבחן התרשם מקבלת אחריות חלקית שבאה לידי ביטוי במזעור חומרת המעשים. כן צוין שהנאשם לא ביטא נזקקות טיפולית חרף צרכיו. לאור כך צוין שקיים סיכון גבוה להישנות עבירות דומות ברמת חומרה בינונית, אך הודגש שלנאשם מערכת תמיכה משפחתית משמעותית והוא אינו בעל דפוסי חשיבה אנטיסוציאליים. הנאשם, מצדו, הסביר שלאור תקופת מעצר הבית בו הוא נתון הוא מבקש לסיים את ההליכים ולכן לא הסכים לדחייה של מספר חודשים כהמלצת קצין המבחן.
16. לאור כל זאת התלבטתי ביחס לעונשו של הנאשם וליתר דיוק התלבטתי אם נדרש עונש מוחשי בדמות מאסר בעבודות שירות או שמא ניתן להסתפק בענישה מותנית בלבד לצורך השגת תכליות הענישה. למען הסר ספק אציין כי אינני סבור שעונש מאסר בכליאה נדרש במקרה זה וזאת תוך שאינני מקל ראש בחומרת האירוע. מדובר בעונש קשה ומכאיב, כך ככלל ובמיוחד בתקופה זו בה מצויה המדינה במלחמה וקיימת מצוקת כליאה בבתי המאסר. הדברים יפים במיוחד עבור נאשם זה על קשייו. לכך יש להוסיף שהנאשם קיבל אחריות למעשיו, הוא מצר עליהם ומבין את טעותו. בני משפחתו - המתלוננים - מבקשים להקל עליו, חלקם אף שימשו באישור בית המשפט כמפקחים עליו והוא נשמע להם. שירות המבחן התרשם שבני המשפחה מהווים מקור תמיכה עבורו והתרשמתי שעונש חמור יפגע במרקם היחסים המשפחתיים באופן שאינו מתחייב במקרה זה. לכך יש להוסיף שבדיקות הסמים שביצע הנאשם נקיות תקופה ארוכה. כן יש להוסיף שהנאשם שהה שלושה שבועות במעצר ולאחר מכן שישה חודשים בתנאים של מעצר בית מלא. כל אלו תומכים בהימנעות מענישה מחמירה.
17. על רקע דברים אלו סברתי שניתן במקרה זה להסתפק בענישה מותנית לצורך השגת תכליות הענישה במקרה זה - הרתעה. עונש מאסר ולו בעבודות שירות עלול להכביד על הנאשם יתר על המידה במקרה זה לאור נתוני האישים ויחסיו עם בני המשפחה וראיתי לכן להימנע מכך ולהסתפק בענישה מותנית.
18. בצד דברים אלו סברתי כי על רקע נזקקותו הטיפולית כעולה מתסקיר שירות המבחן והקשר ההדוק עם בני משפחתו - נפגעי העבירה - ראוי להטיל על הנאשם גם צו מבחן במסגרתו ייבדק ניקיונו מסמים והמשך המעקב הרפואי. להקפדה על תנאים אלו תהיה תרומה ממשית להפחתת המסוכנות וראיתי בכך חשיבות במקרה זה. אכן, שירות המבחן לא המליץ על הליך טיפולי, הגם שזיהה נזקקות טיפולית ממשית, וזאת בשל סירובו של הנאשם. הנאשם נימק את סירובו במחיר שיהיה עליו לשאת בו לשם כך, היינו התמשכות ההליכים ואפשרות שימשיך לשהות במעצר בית. מבלי שישתמע שאני מקבל את שיקוליו (מבחינת רווח והפסד) סבור אני שעל רקע מכלול הנתונים ובראשונה מורכבות מצבו והעובדה שמדובר במשפחה המצויה בקשר קרוב וזקוקה לסיוע, יש מקום להטיל במקרה זה צו מבחן שמטרתו לוודא שהנאשם אינו שב להשתמש בסמים וכי הוא מטופל מבחינה פסיכיאטרית ובכך להביא להפחתה במסוכנות. אדגיש שכך ביקשה גם ההגנה. ודוק: למצב זה יתרון נוסף שכן אם יפר הנאשם את צו המבחן (אף אם לא יהווה הדבר עבירה) ניתן יהיה להשיבו לבית המשפט ואף להענישו מחדש. על רקע מכלול הנסיבות במקרה זה אני רואה בכך יתרון.
19. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. מאסר על תנאי למשך 3 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך שנתיים כל עבירת אלימות פיזית כלפי גופו של אדם.
- ב. אני מעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה. מובהר שחלק מתנאי המבחן הם התייצבות לבדיקות סמים והמצאות במעקב רפואי בהתאם להוראות שירות המבחן. מובן ששירות המבחן רשאי להוסיף תוכן לצו בהתאם לשיקול דעתו המקצועי.
- מובהר לנאשם בלשון פשוטה שעליו לקיים את הוראות שירות המבחן ואם לא יעשה כן, או אם יעבור עבירה נוספת, ניתן יהיה להפקיע את הצו ולהענישו מחדש.
- להמציא את גזר הדין לשירות המבחן.
- הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.
- ניתן היום, ט"ז חשוון תשפ"ה, 17 נובמבר 2024, במעמד הצדדים.